

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

### **ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ**

Виконав(ла): здобувач(ка) вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
(шифр і назва спеціальності), групи ПО-11м

*Бігун Марія Ігорівна*  
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)  
Науковий керівник *Романишин Р.Я.*  
доктор педагогічних наук, професор  
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання,  
посада)

Рецензент *Стинська В.В.*  
доктор педагогічних наук, професор  
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання,  
посада)

Івано-Франківськ- 2025

## АНОТАЦІЯ

**Бігун М.І. Формування навчальної самостійності в учнів початкової школи у процесі вивчення математики. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито проблему формування навчальної самостійності учнів початкової школи у процесі вивчення математики. Уточнено сутність понять *«самостійність»*, *«навчальна самостійність»*, *«самостійна діяльність»*; охарактеризовано психолого-педагогічні умови розвитку навчальної самостійності в учнів молодшого шкільного віку. Особливу увагу приділено організації освітнього процесу з математики як провідного засобу формування уміння вчитися, розв'язувати проблемні завдання, виявляти ініціативу та відповідальність за власні навчальні результати. Запропоновано педагогічну модель формування навчальної самостійності, що передбачає поетапний розвиток мотиваційного, когнітивного, операційно-діяльнісного та рефлексивного компонентів. Розроблено систему методичних прийомів, інтерактивних завдань і дидактичних ситуацій, спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності, розвиток самоконтролю, рефлексії та внутрішньої мотивації до навчання.

Практичне значення дослідження полягає у створенні методичних рекомендацій для вчителів початкової школи щодо ефективної організації навчання, орієнтованого на розвиток самостійності учнів, їхньої навчальної активності та готовності до безперервної освіти.

**Ключові слова:** самостійність, навчальна самостійність, самостійна діяльність, уміння вчитися, початкова школа, учень початкової школи, пізнавальна активність, компетентнісний підхід.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

### **ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АДАПТИВНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Виконала: здобувачка другого  
(магістерського) рівня вищої освіти,  
групи ПО зм -22  
ОПП 013 Початкова освіта  
**Білейчук Богдана Ігорівна**

Керівник Червінська І.Б.,  
доктор педагогічних наук, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент Протас О. Л.,  
доктор педагогічних наук, професор,  
Карпатський національний  
університет імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

**Білейчук Богдана Ігорівна. «Організаційно-дидактичні засади застосування елементів адаптивного навчання в освітньому процесі початкової школи». Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі за результатами контент-аналізу психолого-педагогічної літератури, опрацювання звітних матеріалів практики, вивчення передового педагогічного досвіду учителів початкових класів, розкрито концептуальні засади застосування технологій адаптивного навчання в освітньому процесі початкової школи.

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що полягає у поглибленні, систематизації та науковому обґрунтуванні підходів до модернізації освітнього процесу початкової школи на засадах адаптивності. Уточнено сутність поняття “адаптивне навчання” в контексті сучасної початкової освіти, його співвідношення з поняттями “індивідуалізація”, “диференціація”, “особистісно орієнтоване навчання”.

Доведено, що адаптивне навчання є системним процесом, спрямованим на узгодження освітнього змісту, методів, темпу та форм організації навчання з індивідуальними можливостями, потребами й рівнем готовності кожного учня.

*Практичне значення дослідження* полягає у розробленні методичних рекомендацій для вчителів початкової школи щодо впровадження елементів адаптивного навчання, що сприятиме підвищенню ефективності освітнього процесу та формуванню навчальної автономії молодших школярів

Робота складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова:* освітній процес, адаптивне навчання, індивідуальний підхід, технології адаптивного навчання.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОзм-22

**Войтенко Олена Іванівна**

Науковий керівник **Струк А.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Хімчук Л.І.**,

доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ - 2025

## АНОТАЦІЯ

**Войтенко О.І. Формування екологічної свідомості в молодших школярів засобами дидактичних ігор. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито проблему формування екологічної свідомості молодших школярів засобами дидактичних ігор. Уточнено сутність понять «екологічна свідомість», «екологічне виховання», а також визначено вікові особливості учнів молодшого шкільного віку, що впливають на ефективність екологічної освіти. Охарактеризовано психолого-педагогічні умови та дидактичні можливості гри як провідної діяльності дітей молодшого шкільного віку у формуванні відповідального ставлення до природи.

Розроблено систему дидактичних ігор, інтерактивних завдань і навчальних ситуацій, спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності учнів, розвиток екологічного мислення, емоційно-ціннісного ставлення до природи та навичок екологічно відповідальної поведінки.

Практичне значення дослідження полягає у створенні методичних рекомендацій для вчителів початкової школи щодо упровадження дидактичних ігор у освітній процес з метою формування екологічної свідомості учнів, підвищення їхньої навчальної активності, мотивації до природоохоронної діяльності та готовності дотримуватися екологічних норм у повсякденному житті.

Ключові слова: свідомість, екологічна свідомість, екологічне виховання, гра, дидактична гра, молодші школярі, екологічні ігри, педагогічний експеримент.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

### **РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В ЕТНОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ГІРСЬКОЇ ШКОЛИ**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності 013  
Початкова освіта, групи ПО зм -21  
**Гасюк Мирослава Мирославівна**

Науковий керівник Червінська І.Б.,  
доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри початкової освіти та  
освітніх інновацій,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

Рецензент Хімчук Л.І.,  
доктор педагогічних наук, професор,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

**Гасюк Мирослава Мирославівна. Розвиток креативності здобувачів початкової освіти в етнокультурному просторі гірської школи. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП А 3 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі за результатами контент-аналізу психолого-педагогічної літератури, опрацювання звітних матеріалів практики, вивчення передового педагогічного досвіду учителів початкових класів, розкрито концептуальні засади розвитку креативності здобувачів початкової освіти в етнокультурному просторі гірської школи, описано організаційно-дидактичні засади застосування інноваційних технологій в етнокультурному освітньому середовищі гірської школи регіону Українських Карпат – Яворівський ліцей імені Петра Лосюка, увиразнено кореляцію понять «креативність», «творчий простір», «етнокультурний простір». В умовах гірської місцевості, де освітній процес тісно переплетений із природним середовищем, культурними традиціями та етнічними особливостями регіону, розвиток креативності здобувачів початкової освіти має специфічний зміст і потенціал.

*Теоретичне значення роботи* полягає у розвитку та поглибленні наукових уявлень про креативність як багатовимірну особистісну характеристику молодшого школяра, що формується у процесі його залучення до культурного, соціального та навчального досвіду. У дослідженні уточнено сутність поняття «креативність здобувачів початкової освіти» як інтегрованої якості особистості, яка проявляється у здатності до самостійного мислення, творчої ініціативи, пошуку нестандартних рішень та емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу. На основі аналізу філософських, психологічних, педагогічних та етнокультурних джерел визначено, що розвиток креативності молодших школярів є результатом взаємодії когнітивних, емоційно-мотиваційних та соціокультурних чинників. Розкрито механізм впливу етнокультурного простору на процес формування креативного мислення, зокрема через пізнання народних традицій, фольклору, декоративно-ужиткового мистецтва, місцевих ремесел, обрядів, символіки тощо

*Практичне значення роботи* полягає в розробленні методичних рекомендацій для вчителів початкової школи гірських регіонів щодо створення етнокультурного освітнього простору, спрямованого на розвиток креативності учнів, а також у розробці комплексу творчих вправ і проєктних завдань етнокультурного змісту.

Робота складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: *креативність, етнокультурний простір, гірська школа, освітній процес, здобувачі початкової освіти.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм-21

**Глинчак Валентина Василівна**

Науковий керівник: **Оліяр М. П.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Салига Н. М., кандидат  
педагогічних наук, доцент, доцент кафедри  
педагогіки та освітнього менеджменту  
імені Богдана Ступарика

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

**Глинчак В. В. Педагогічні умови ефективності виховної роботи з учнями в інклюзивному класі початкової школи.** Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність теми кваліфікаційного дослідження зумовлена тим, що модернізація системи освіти в Україні націлена на забезпечення адекватних умов навчання та виховання всім категоріям учнів, у тому числі школярам з ООП.

В роботі проаналізовано методологічні засади становлення та розвитку системи інклюзивної освіти в Україні; визначено загальні принципи інклюзивного навчання, що сприяють успішній соціалізації та адаптації «особливої» дитини; виявлено специфіку виховної роботи з молодшими школярами в умовах інклюзивної освітньої практики; теоретично обґрунтовано педагогічні умови, що забезпечують результативність виховної роботи з учнями в інклюзивному класі.

Практична значущість дослідження полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані в практиці роботи вчителів початкових класів; у курсах педагогіки, історії освіти та педагогічної думки в коледжах і ЗВО; в процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів; при розробленні програм додаткової професійної освіти у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

База дослідження:

**Ключові поняття:** початкова школа, здобувач початкової освіти, учень з особливими освітніми потребами, інклюзивна освіта, інклюзивне освітнє середовище, виховна робота.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

**ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ВМІННЯ ВЧИТИСЯ В  
УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Виконала: здобувачка другого  
(магістерського) рівня вищої освіти,  
спеціальності 013 «Початкова освіта», групи  
ПОзм – 22

**Гощук Анна Михайлівна**

Керівник: **Гуменюк Ірина Михайлівна**  
доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри початкової освіти та  
освітніх інновацій

Рецензент : **Багрій Марія Антонівна**  
доктор педагогічних наук, професор  
кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика,

## АНОТАЦІЯ

**Гощук А.М. Формування компетентнісного вміння вчитися в учнів початкової школи.** – Рукопис.

Спеціальність АЗ – Початкова освіта. - Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2025.

Кваліфікаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню й розробленню методики формування компетентнісного вміння вчитися в учнів 3-х класів Нової української школи.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку літератури та додатків; текст ілюстровано таблицями та рисунками.

У результаті здійсненого дослідження було уточнено сутність поняття «компетентнісне вміння вчитися» як інтегративної якості особистості молодшого школяра, що охоплює мотиваційний, когнітивний та діяльнісно-рефлексивний компоненти; визначено психолого-педагогічні передумови й умови, що сприяють формуванню цієї компетентності; розроблено педагогічну систему формування компетентнісного вміння вчитися на уроках мовно-літературної освітньої галузі (3 клас), що включає завдання, чек-листи, щоденники успіху, методику роботи за стратегією SQ3R та інші інструменти; експериментально підтверджено ефективність авторської системи формування компетентнісного вміння вчитися в учнів початкової школи.

**Ключові слова:** початкова школа, молодші школярі, компетентнісне вміння вчитися, методика формування компетентнісного вміння вчитися.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

### **МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ**

Виконала:

студентка 2 курсу, групи ПОзм-22  
спеціальності 013 «Початкова освіта»

**Гунда Наталія Степанівна**

Керівник: **Гуменюк І.М.**,

доктор педагогічних наук,

професор кафедри

початкової освіти та освітніх інновацій

Рецензент: **Багрій М.А.**,

професор кафедри педагогіки

та освітнього менеджменту

імені Богдана Ступарика,

доктор філологічних наук

Івано-Франківськ, 2025

## АНОТАЦІЯ

**Гунда Н.С. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.**– Рукопис.

Спеціальність – Початкова освіта. - Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2025.

Кваліфікаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню й розробленню методики застосування тестових технологій для формування предметних компетенцій молодших школярів.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку літератури та додатків; текст ілюстровано таблицями та рисунками.

У результаті здійсненого дослідження було розкрито сутність, структуру та значення предметних компетенцій для розвитку молодших школярів; проаналізовано тестові технології як засіб формування предметних компетенцій молодших школярів, а також вивчено досвід їх застосування на практиці; охарактеризовано сучасний стан використання тестових технологій в початковій школі та їх вплив на формування предметних компетенцій молодших школярів; здійснено наукове дослідження та інтерпретовано його результати; розроблено практичні рекомендації щодо застосування тестових технологій для формування предметних компетенцій молодших школярів.

**Ключові слова:** початкова школа, молодші школярі, тестові технології, методика формування предметних компетенцій засобами тестових технологій.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

**на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**на тему**

**«ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ  
КРЕАТИВНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта групи ПОзм-21

**Грондек Тетяна Іванівна**

Науковий керівник: **Клепар М.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Хімчук Л.І.**,

доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ, 2025

## АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі представлено комплексне теоретичне й експериментальне дослідження проблеми розвитку креативності дітей молодшого шкільного віку засобами арт-терапії. Актуальність теми зумовлена зростанням вимог сучасної освіти до формування творчої, емоційно гнучкої та самостійної особистості, а також недостатньою розробленістю питань цілеспрямованого використання арт-терапевтичних технологій у початковій школі.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності арт-терапевтичних методик у розвитку креативності молодших школярів та визначення специфіки впливу різних арт-терапевтичних технік на формування когнітивних, емоційно-ціннісних, комунікативно-творчих і мотиваційно-особистісних компонентів креативності.

Об'єкт дослідження – креативність дітей молодшого шкільного віку. Предмет дослідження – процес розвитку креативності молодших школярів засобами арт-терапії.

Кондтатувальний етап експерименту засвідчив, що більшість дітей як у контрольній, так і в експериментальній групах мають середній рівень креативності (41–45%), високий рівень зафіксовано у 13–15% учнів, тоді як низький – у 22–25%. Найменш сформованим виявився емоційно-ціннісний компонент, що проявився у труднощах символізації, недостатній емоційній виразності та обмеженій образності.

У рамках формувального етапу було впроваджено комплекс арт-терапевтичних методик (ізотерапія, пісочна терапія, казкотерапія, колажування, лялькотерапія, арт-проекти), спрямованих на активізацію творчої уяви, дивергентного мислення, емоційного самовираження та комунікативної творчої взаємодії. Після завершення програми в експериментальній групі частка дітей із високим рівнем креативності зросла з 15% до 48%, тоді як кількість учнів із низьким рівнем зменшилася з 23% до 7%. Позитивна динаміка за всіма

критеріями складала: когнітивний (+20–25%), емоційно-ціннісний (+22–28%), комунікативно-творчий (+18–24%), мотиваційно-особистісний (+17–21%). У контрольній групі зміни були статистично незначними (у межах 2–6%).

Наукова новизна полягає у тому, що вперше теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено комплекс арт-терапевтичних методик для розвитку креативності молодших школярів; уточнено зміст понять «креативність дітей молодшого шкільного віку» та «арт-терапевтичний вплив»; дістали подальший розвиток наукові положення щодо структури креативності в молодшому шкільному віці; вперше доведено ефективність системного застосування арт-терапевтичних технологій у навчально-виховному процесі як чинника розвитку творчого потенціалу дітей.

*Ключові слова: креативність, творчість, арт-терапія, ізотерапія, казкотерапія, молодші школярі, творча уява, дивергентне мислення, педагогічний експеримент.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:  
**РОЗВИТОК СПОСТЕРЕЖЛИВОСТІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ**  
**ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ**  
**КЛАСІВ**

Виконала: студентка  
групи ПО зм – 22  
спеціальності  
«Початкова освіта»

**Дем'яник Анастасія Антонівна**

Керівник: Височан Л.М.,  
доктор педагогічних наук,  
професор кафедри  
початкової освіти та освітніх інновацій.

Рецензент : **Потапчук Т.В.**,  
доктор педагогічних наук,  
професор кафедри  
теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

## АНОТАЦІЯ

**Дем'яник А.А. Розвиток спостережливості як засіб формування природознавчої компетентності учнів початкових класів .-** Рукопис.

Спеціальність – Початкова освіта. - Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2025.

Кваліфікаційну роботу присвячено науковому обґрунтуванню, розробленню та експериментальній перевірці методики розвитку спостережливості як засобу формування природознавчої компетенції молодших школярів.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку літератури та додатків; текст ілюстровано таблицями та рисунками.

У результаті здійсненого дослідження було визначено сутність, структуру і функції спостережливості у пізнавальній діяльності учнів; розкрито зміст та компоненти природознавчої компетентності в контексті компетентнісного підходу; визначено педагогічні умови, що забезпечують розвиток спостережливості у процесі вивчення природознавства; розроблено й апробовано методику розвитку спостережливості на уроках природознавства та в позаурочній діяльності; оцінено ефективність запропонованої методики за результатами педагогічного експерименту.

**Ключові слова:** спостережливість, природознавча компетентність, умови формування спостережливості, молодші школярі, початкова школа.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **«ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ КАЗКОТЕРАПІЇ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОзм-21

**Добрянська Ольга Василівна**

Науковий керівник: **Ілійчук Л.В.**,  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри початкової освіти  
та освітніх інновацій

Рецензент: **Єгорова Інга Вячеславівна**,  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

**Добрянська Ольга Василівна. Формування моральних якостей здобувачів початкової освіти засобами казкотерапії.**

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У дипломній роботі, на основі опрацювання науково-теоретичних і методичних джерел, а також аналізу практичного досвіду вчителів початкових класів, схарактеризовано теоретико-методологічні та методичні засади формування моральних якостей учнів молодшого шкільного віку засобами казкотерапії. Досліджено критерії, показники та рівні їх сформованості, а також проаналізовано сучасний стан розвитку моральних якостей у здобувачів початкової освіти в умовах закладу загальної середньої освіти.

У роботі визначено зміст та специфіку розвитку моральних якостей учнів молодшого шкільного віку, розкрито потенціал казкотерапії як ефективного засобу формування моральних якостей здобувачів освіти. Автором розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність запропонованої методики формування моральних якостей учнів засобами казкотерапії в умовах реалізації концепції Нової української школи.

Практичне значення отриманих результатів полягає у впровадженні в освітній процес комплексної методики формування моральних якостей здобувачів початкової освіти із використанням казкотерапевтичних технологій. Основні положення та матеріали дослідження можуть бути використані вчителями початкових класів, педагогами-практиками, а також здобувачами вищої освіти. Результати дослідження пройшли апробацію в .

Дипломна робота складається із вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова: моральні якості, освітній процес, формування, здобувачі початкової освіти.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ STEM-ОСВІТИ**

Виконав: здобувач вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОз-22м  
**Довгий Олег Ярославович**

Керівник  
доктор педагогічних наук, професор  
**Кондур Оксана Созонтівна**

Рецензент  
Кандидат педагогічних наук, доцент,  
**Комар Ірина Валеріївна**

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

### **Довгий Олег Ярославович. Формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи в контексті STEM-освіти**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі за результатами контент-аналізу психолого-педагогічної літератури, опрацювання звітних матеріалів практики, вивчення передового педагогічного досвіду учителів початкових класів, розкрито організаційно-дидактичні засади формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи в контексті STEM-освіти.

*Теоретичне значення роботи полягає в уточненні та систематизації наукових підходів до визначення потенціалу STEM-підходу у формуванні математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи та вивченні досвіду формування математичної компетентності майбутніх учителів у контексті STEM-освіти.*

*Практична цінність* полягає у розробленні методики формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи в контексті STEM-освіти.

Результати можуть бути застосовані під час викладання дисциплін педагогічного циклу, підвищення кваліфікації учителів початкової школи.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова:* математична компетентність, STEM-освіта, інновації, технології.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему: **Формування у четвертокласників знань, умінь і навичок  
щодо раціонального харчування на уроках і у позакласній роботі**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
освітньо-професійної програми «Початкова  
освіта», групи ПОзм–22

***Драганчук Христина Романівна***

Науковий керівник: ***Сливка Лариса Володимирівна***  
доктор педагогічних наук, доцент,  
професор кафедри початкової  
освіти та освітніх інновацій

Рецензент: ***Ворощук Оксана Дмитрівна***  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри соціальної педагогіки  
та соціальної роботи

## АНОТАЦІЯ

**Драганчук Христина Романівна. Формування у четвертокласників знань, умінь і навичок щодо раціонального харчування на уроках і у позакласній роботі.** Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі проаналізовано стан вивчення проблеми формування в учнів початкової школи знань, умінь і навичок у сфері раціонального харчування. Схарактеризовано окремі праці вчених і учителів-методистів, які вивчали проблему формування знань, умінь і навичок щодо раціонального харчування. Конкретизовано сутність концептуальних понять дослідження – «доцільно організоване і вчасне харчування», «збалансоване харчування», «культура харчування», «правильне харчування», «раціональне харчування», «позакласна робота».

Визначено критерії сформованості знань, умінь і навичок учнів четвертого класу щодо раціонального харчування: ціннісно-мотиваційний, знаннєвий і поведінково-діяльнісний. Схарактеризовано показники до кожного з критеріїв.

Розроблено змістове наповнення уроків і позакласної роботи інформацією про раціональне харчування, цей контент використано у практичній діяльності з четвертокласниками.

Перевірено ефективність практичного упровадження у зміст уроків і позакласної роботи розроблених автором дослідження матеріалів. Зроблено висновок, що проведена практична робота щодо «підсилення» і «розширення» інформації про раціональне харчування на уроках «Я досліджую світ» і насичення відповідним змістом позакласної роботи дали свої позитивні результати щодо сформованості у здобувачів освіти експериментального класу низки знань, умінь і навичок щодо раціонального харчування.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему

### **«СОЦІАЛІЗАЦІЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ДІТЕЙ ВПО У ЗАКЛАДИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»**

**(на прикладі Івано-Франківської області)»**

Виконала здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта»,  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм - 21  
**Захарук Яна Романівна**

Науковий керівник: **Будник О. Б.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Ворощук О.Д.**,  
кандидат педагогічних наук, доцент  
кафедри соціальної педагогіки та  
соціальної роботи, Карпатський  
національний університет імені Василя  
Стефаника

Івано-Франківськ – 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретичних і методичних питань, що стосуються соціалізації та інтеграції дітей ВПО у заклади початкової освіти (на прикладі Івано-Франківської області) в умовах війни в Україні.

**Об'єкт дослідження** – освітній процес у початковій школі.

**Предмет дослідження** – організаційно-методичне забезпечення ефективної соціалізації та інтеграції першокласників із родин ВПО в освітньому середовищі початкової школи.

**Мета дослідження:** теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити організаційно-методичне забезпечення ефективної соціалізації та інтеграції дітей із родин ВПО у середовищі сучасної початкової школи.

Перший розділ присвячений теоретичним засадам соціалізації першокласників до шкільного життя та специфіці інтеграції дітей ВПО у заклади початкової освіти Івано-Франківщини в умовах воєнного стану.

У другому розділі подано результати дослідно-експериментальної роботи щодо апробації організаційно-методичного забезпечення ефективної соціалізації та інтеграції першокласників в умовах ЗЗСО, виокремлено ефективні педагогічні засоби для стимулювання навчально-пізнавальних інтересів та подолання травми війни дітей із родин ВПО.

У висновках обґрунтовано основні теоретичні та емпіричні результати дослідження щодо перевірки ефективності організаційно-методичне забезпечення ефективної соціалізації та інтеграції першокласників із родин ВПО в освітньому середовищі початкової школи в умовах війни в Україні.

Ключові слова: соціалізація, інтеграція, початкова школа, освіта під час війни, внутрішньо переміщені особи (ВПО), Івано-Франківська область.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА  
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

**РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ  
ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОЗМ-22

**Іванців Роксолана Степанівна**

Науковий керівник: **Струк А. В.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Хімчук Л.І**

доктор педагогічних наук, професор  
Кафедри психології розвитку

Івано-Франківськ

2025 р.

## АНОТАЦІЯ

### **Іванців Р.С. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У магістерській роботі досліджено особливості розвитку творчих здібностей молодших школярів засобами інтегрованих уроків у контексті реалізації концепції Нової української школи. Розкрито зміст поняття «творчі здібності», проаналізовано психологічні та педагогічні підходи до формування креативності учнів. Висвітлено значення творчих завдань як ефективного інструмента розвитку оригінальності, гнучкості мислення, уяви та самостійності дітей.

Експериментальна частина дослідження спрямована на виявлення рівнів сформованості творчих здібностей молодших школярів та оцінювання ефективності використання інтегрованих уроків у їх розвитку. Подано результати констатувального та формувального етапів дослідження, висновки щодо результативності застосування інтегрованих методик у навчально-виховному процесі.

За підсумками роботи сформульовано практичні рекомендації для педагогів щодо оптимальної організації інтегрованих уроків з метою розвитку творчих здібностей учнів початкової школи.

**Ключові слова:** творчі здібності, креативність, інтегровані уроки, початкова школа, творче мислення, Нова українська школа, творчі завдання, інтегроване навчання, розвиток учнів, інноваційні методи.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ  
РЕАЛЬНОГО І ВІРТУАЛЬНОГО МОВНОГО СЕРЕДОВИЩА»

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОзм-21  
Йосипенко Марія Ігорівна

Науковий керівник: Луцан Н. І.,  
доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри початкової освіти  
та освітніх інновацій

Рецензент: Кирста Н.Р.,  
заступник декана педагогічного  
факультету, кандидат педагогічних  
наук, доцент

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

Йосипенко М. І. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ РЕАЛЬНОГО І ВІРТУАЛЬНОГО МОВНОГО СЕРЕДОВИЩА.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі з'ясовано сутність понять «мовлення», «мовленнєва діяльність» та «мовленнєва компетентність», а також досліджено форми, функції та ключові фактори, що впливають на розвиток мовлення молодших школярів. Обґрунтовано теоретичні та методичні засади використання віртуального мовного середовища для інтенсивного розвитку мовленнєвої компетентності.

Проаналізовано й порівняно результати діагностики комунікативно-мовленнєвого, когнітивно-мовленнєвого та експресивно-оцінного критеріїв до та після експерименту. Доведено, що впровадження програми «Віртуальна мовна мандрівка» в умовах ВМС забезпечило якісний стрибок у розвитку мовлення, що підтверджується суттєвим переважанням високого інтегративного рівня в експериментальній групі (53,3%) над контрольною (28,3%). Практичне значення полягає у розробці та підтвердженні високої ефективності експериментальної методики засобами ВМС, зокрема використання рольових комунікативних завдань у віртуальних екскурсіях.

Матеріали дослідження можуть бути використані педагогами-практиками, вчителями ЗЗСО, керівниками методичних об'єднань та студентами педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти для інтеграції інноваційних ІКТ-засобів в освітній процес.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: віртуальне мовне середовище, діалогічне мовлення, молодші школярі, монологічне мовлення, мовленнєва діяльність, мовленнєва компетентність, реальне мовне середовище.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: **«ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ**

**УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ**

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
освітньо-професійної програми «Початкова  
освіта», групи ПОзм-21  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
Йосипів Юлія Богданівна

Науковий керівник Цюняк О.П., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент Стинська В.В., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика

**АНОТАЦІЯ. Йосипів Юлія Богданівна. Формування інформаційної культури учнів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А3 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю формування інформаційної культури учнів початкових класів у сучасних умовах цифровізації суспільства. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі є важливим чинником розвитку в учнів умінь орієнтуватися в інформаційному середовищі, критично оцінювати отримані дані, безпечно й відповідально користуватися цифровими ресурсами.

У першому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано теоретичні засади формування інформаційної культури учнів початкових класів та уточнено сутність ключових понять дослідження; обґрунтовано психолого-педагогічні особливості формування інформаційної культури учнів початкових класів; систематизовано інформаційно-комунікаційні технології та виявлено їхній вплив на освітній процес; визначено педагогічні умови формування інформаційної культури учнів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

У другому розділі представлено методичні засади формування інформаційної культури учнів початкових класів засобами ІКТ; проведено експериментальне дослідження щодо визначення рівнів сформованості інформаційної культури здобувачів початкової освіти; розроблено методику формування інформаційної культури учнів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: культура, інформаційна культура, учні початкових класів, інформаційно-комунікаційні технології.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ УМІННЯ ВЧИТИСЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОмз-22

**Каптур Ганна Ярославівна**

Науковий керівник **Гуменюк І.М.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Прокопів Л.М.**,

кандидат педагогічних наук, професор

## АНОТАЦІЯ

**Каптур Г. Я. Формування уміння вчитися в учнів початкової школи в умовах інтегрованого навчання. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито теоретико-методичні засади формування уміння вчитися в учнів початкової школи в умовах інтегрованого навчання. Проаналізовано психолого-педагогічну та науково-методичну літературу, уточнено зміст і структуру поняття «уміння вчитися», окреслено провідні підходи до його формування в молодших школярів, визначено значення інтегрованого навчання в розвитку ключових компетентностей здобувачів освіти.

У роботі обґрунтовано методику формування уміння вчитися, що базується на реалізації міжпредметної інтеграції, поєднанні різних видів діяльності, розвитку здатності учнів планувати, контролювати та оцінювати власну навчальну роботу. Представлено практичні засоби організації інтегрованих уроків, які сприяють підвищенню навчальної мотивації, самостійності, рефлексії та розвитку навичок ефективного навчання.

Результати педагогічного експерименту засвідчують, що систематичне застосування інтегрованого навчання позитивно впливає на сформованість уміння вчитися в молодших школярів, сприяє розвитку їхньої пізнавальної активності, навчальної автономії та здатності застосовувати освоєні способи роботи в нових навчальних ситуаціях. Розроблену методику рекомендовано для впровадження у практику початкової освіти відповідно до вимог Концепції Нової української школи.

**Ключові слова:** уміння вчитися, учні початкової школи, інтегроване навчання, міжпредметна інтеграція, ключові компетентності, пізнавальна діяльність.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОзм-22  
Спеціальності: 013 Початкова освіта  
**Кімачук Яна Василівна**

Керівник: **Червінська І. Б.**, доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент: **Протас О. Л.** доктор  
педагогічних наук, професор кафедри  
соціальної педагогіки та соціальної  
роботи

## АНОТАЦІЯ

**Кімачук Я. В. «Розвиток лідерських якостей молодших школярів засобами медіа-освіти»: кваліфікаційна (магістерська) робота. Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2025. 70 с.**

Мета роботи – теоретично охарактеризувати та експериментально перевірити дієві педагогічні умови розвитку лідерських якостей здобувачів початкової освіти.

У межах першого розділу роботи розкрито теоретико-методологічні засади розвитку лідерських якостей молодших школярів. Проаналізовано наукові підходи до формування лідерських якостей зростаючої особистості, визначено психолого-педагогічні особливості розвитку лідерських якостей у дітей молодшого шкільного віку та охарактеризовано сутність і структуру лідерських якостей у сучасних педагогічних дослідженнях.

У другому розділі роботи представлено медіа-освіту як ефективний засіб розвитку лідерських якостей молодших школярів. Окреслено її роль у формуванні особистості, розглянуто основні форми, методи та технології використання медіа на уроках початкової школи, а також проаналізовано стан застосування медіа-ресурсів у навчальному процесі.

У третьому розділі відображено результати експериментального дослідження розвитку лідерських якостей здобувачів початкової освіти засобами медіа. Проведено аналіз результатів експерименту та запропоновано методичні рекомендації для педагогів щодо підвищення ефективності формування лідерських якостей у молодших школярів за допомогою медіа-освіти.

Ключові слова: *лідерські якості, молодші школярі, медіа-освіта, педагогічні технології, розвиток комунікативних навичок, формування компетентностей, початкова освіта, інтерактивні методи, медіа-ресурси, соціальні навички, активність учнів, креативність.*

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему

**«Упровадження STEM-освіти в сучасній початковій школі  
(на прикладі дослідницько орієнтованого навчання)»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ООП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОзм-21  
**Кліщ Марія Федорівна**

Науковий керівник: **Будник О. Б.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Мацук Л.О.,  
кандидат педагогічних наук, професор,  
завідувач кафедри теорії та методики  
дошкільної та спеціальної освіти КНУ  
імені Василя Стефаника

Івано-Франківськ – 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена представленню теоретичних і практичних аспектів STEM-освіти в сучасній початковій школі, зокрема упровадження дослідницько орієнтованого навчання у руслі виконання завдань НУШ.

**Об'єкт дослідження** – упровадження STEM-освіти в сучасній початковій школі.

**Предмет дослідження** – методика дослідницько орієнтованого навчання в початковій школі при вивченні предметів STEM.

**Мета дослідження** – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методи дослідницько орієнтованого навчання у вивченні STEM-предметів у початковій школі.

У першому розділі окреслено сутність дослідження проблеми упровадження STEM-освіти, мету, завдання дослідницько орієнтованого навчання як одного із актуальних методів і водночас наукових підходів до організації освітнього процесу в НУШ.

У другому розділі висвітлено методичні аспекти щодо впровадження дослідницького навчання здобувачів початкової освіти на уроках «Я досліджую світ» і математики, а також подано критерії, показники та рівні дослідницької компетентності учнів початкових класів, результати опитування учителів і дані педагогічного експерименту з учнями в школі I-го ступеня.

У висновках обґрунтовано найважливіші результати теоретичного і практичного вивчення даної проблеми.

*Ключові слова:* початкова школа, STEM-освіта, інноваційні методи навчання, дослідницько орієнтоване навчання, навчальні експерименти, цифрові ресурси, критичне мислення, молодші школярі.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на  
тему:

### **ФОРМУВАННЯ ПРИЙОМІВ МАТЕМАТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОмз-22  
**Костишин Ірина Василівна**  
Науковий керівник **Романишин Р.Я.**,  
доктор педагогічних наук, професор  
Рецензент **Стинська В.В.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ- 2025

## АНОТАЦІЯ

**Костишин І.І. Формування прийомів математичної діяльності в учнів початкової школи на засадах компетентнісного підходу. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У магістерській роботі досліджується проблема формування прийомів математичної діяльності учнів початкової школи на засадах компетентнісного підходу. Актуальність теми зумовлена сучасними вимогами до математичної освіти в контексті Концепції Нової української школи, яка орієнтує навчальний процес на розвиток ключових і предметних компетентностей, формування критичного та алгоритмічного мислення, здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях.

У роботі уточнено сутність поняття «математична діяльність» та охарактеризовано її структурні компоненти: мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний і рефлексивно-оцінний. Розглянуто психолого-педагогічні засади розвитку математичних здібностей молодших школярів, зокрема логічного та алгоритмічного мислення, геометричної уяви, здатності до аналізу й узагальнення.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання запропонованої системи завдань учителями початкових класів для підвищення результативності математичної освіти та розвитку ключових компетентностей учнів.

**Ключові слова:** математична діяльність, початкова школа, компетентнісний підхід, математична компетентність, учні початкової школи.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **«ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ»**

**Виконала:** здобувачка вищої освіти,  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
А13 Початкова освіта, групи ПОзм-22

**Крамар Христина Василівна**

Науковий керівник: **Русин Г.А.**

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Потапчук Т.В.**

доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

**Крамар Х. Формування критичного мислення молодших школярів засобами STEM-технологій. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито теоретичні та методичні засади формування критичного мислення молодших школярів у процесі впровадження STEM-технологій. Уточнено сутність понять «критичне мислення», «STEM-освіта» та визначено їх значення для сучасного освітнього процесу. Розглянуто психолого-педагогічні умови розвитку критичного мислення учнів початкових класів, зокрема роль інтеграції наукових знань, міжпредметних зв'язків та дослідницько-пошукової діяльності.

Обґрунтовано ефективність використання STEM-технологій як засобу активізації пізнавальної діяльності, формування вміння аналізувати, робити висновки, висловлювати обґрунтовані судження. Запропоновано методику впровадження елементів STEM на уроках природничої, математичної та технологічної освітніх галузей. Проведено експериментальну перевірку, яка показала зростання рівня сформованості критичного мислення молодших школярів, підвищення інтересу до навчання, самостійності та здатності до вирішення проблемних завдань.

Ключові слова: критичне мислення, STEM-освіта, STEM-технології, початкова школа, молодші школярі, пізнавальна активність, експериментальне дослідження.

Міністерство освіти та науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**«РОЗВИТОК МОРАЛЬНИХ НОРМ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ  
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ПОЗАШКІЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності 013  
Початкова освіта, групи ПОмз-22

**Кушнір Марта Євгенівна**

Керівник: **Русин Г. А.**

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Зозуляк-Случик Р.В.**

доктор педагогічних наук, професор

## АНОТАЦІЯ

**Кушнір М. Розвиток моральних норм поведінки здобувачів початкової освіти у позашкільній діяльності. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі розглянуто проблему моральних норм поведінки молодших школярів у психолого-педагогічних дослідженнях та розкрито вікові аспекти моральних норм поведінки здобувачів початкової освіти.

Для проведення емпіричного дослідження моральних норм поведінки здобувачами початкової освіти була складена експериментальна програма їх вивчення, яка передбачала констатувальний, формувальний та контрольний етапи.

Були визначені критерії та емпіричні показники рівня вираженості різних моральних норм поведінки молодших школярів (моральні дії та вчинки, моральні ставлення, уявлення про моральну поведінку, моральна оцінка і самооцінка, піддатливість регуляційним впливам, моральна позиція).

Виявлені рівні (високий, середній, низький, нульовий) розвитку моральних норм поведінки молодшого школяра.

Виокремлено психолого-педагогічні умови розвитку моральних норм поведінки, зокрема раціонально-емоційну, мотиваційно-вольову та соціально-прагматичну в навчально-ігровій діяльності здобувачів початкової освіти.

Ключові слова: мораль, моральні норми поведінки, психолого-педагогічні умови, здобувачі початкової освіти .

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему

**«Виховання національної ідентичності молодших школярів в умовах  
російської військової агресії»**

Виконала здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм-21

**Лавренюк Юлія Романівна**  
(прізвище та ініціали студента)

Керівник: Будник О. Б.,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Мацук Л.О.,  
кандидат педагогічних наук, професор,  
завідувач кафедри теорії та методики  
дошкільної та спеціальної освіти КНУ  
імені Василя Стефаника

Івано-Франківськ – 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретичних і методичних підходів до формування національної ідентичності молодших школярів під час війни, враховуючи їхній психоемоційний стан і нові суспільні цінності.

**Об'єкт дослідження** – процес виховання національної ідентичності у дітей молодшого шкільного віку.

**Предмет дослідження** – форми та методи виховання національної ідентичності у дітей молодшого шкільного віку в умовах воєнного часу.

**Мета дослідження** – теоретичне обґрунтування та аналіз педагогічних засад формування національної ідентичності у дітей молодшого шкільного віку в умовах воєнного часу.

У першому розділі висвітлено теоретичні основи дослідження, особливості та інноваційні і традиційні форми й методи виховання національної ідентичності здобувачів початкової освіти в умовах російської військової агресії.

Другий розділ присвячений обґрунтуванню методики дослідження, презентації критеріїв, показників і рівнів національної ідентичності учнів початкових класів, а також результатів констатувального та формувального етапу педагогічного експерименту. У цьому розділі також подано результати опитування вчителів початкових класів у школах Гуцульщини.

У висновках підсумовано результати кваліфікаційної роботи щодо виховання національної ідентичності учнів в умовах війни в середовищі початкової школи.

*Ключові слова:* молодші школярі, національна ідентичність, інноваційні методи навчання, війна в Україні, цифрові інструменти.

**Міністерство освіти і науки України**  
**Карпатський національний університет імені Василя Стефаника**  
**Педагогічний факультет**  
**Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

# **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

На здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

## **«РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта»  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОмз-21,

**Лукавська Христина Василівна**

Науковий керівник: **Гуменюк І.М.**,  
доктор педагогічних наук, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент: **Прокопів Л.М.**, кандидат  
педагогічних наук, професор,  
завідувач кафедри педагогіки та  
освітнього менеджменту імені  
Богдана Ступарика

## АНОТАЦІЯ

**Лукавська Х. В. Розвиток творчого мислення молодших школярів на уроках англійської мови.**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Сучасна освіта в умовах реформування та впровадження Концепції Нової української школи висуває нові вимоги до формування ключових і наскрізних компетентностей молодших школярів. Однією з провідних характеристик особистості ХХІ століття є здатність до творчого мислення, яке забезпечує гнучкість, оригінальність, здатність знаходити нестандартні рішення в умовах змін. Особливо важливо формувати ці якості в молодшому шкільному віці, коли закладаються основи інтелектуального, особистісного й емоційного розвитку дитини.

**Мета роботи** – теоретично узагальнити та експериментально перевірити ефективність педагогічних умов розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках англійської мови.

У першому розділі роботи розкрито сутність творчого мислення як психологічного та педагогічного феномена на основі аналізу науково-теоретичних джерел, що дозволило визначити ключові характеристики, компоненти та механізми розвитку творчих умінь у дітей молодшого шкільного віку. Охарактеризовано вікові особливості розвитку творчого мислення в учнів початкової школи, проаналізовано методичні підходи та прийоми, що сприяють розвитку творчого мислення на уроках англійської мови, зокрема ігрові, інтегровані, проектні та театралізовані форми роботи.

У другому розділі запропоновано аналіз стану проблеми дослідження у практиці сучасної початкової школи; результати констатувального, формувального та контрольного етапів експерименту. Висвітлено результати моніторингу рівня розвитку творчого мислення учнів та апробації та аналізу ефективності експериментальної методики розвитку творчого мислення учнів початкової школи на уроках англійської мови, основаної на впровадженні комплексної системи творчих завдань різних видів діяльності – зображувальної, музичної, художньо-мовленнєвої та театралізованої.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Містить рисунки, таблиці та діаграми.

Ключові слова: творче мислення, молодші школярі, англійська мова, початкова школа, іноземна мова, креативність, методика навчання, інтерактивні технології, інноваційне навчання.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему

### **«ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм-21  
Луцик Софія Ігорівна

Керівник: Оліяр М. П., доктор педагогічних  
наук, професор, професор кафедри  
початкової освіти та освітніх інновацій

Рецензент: Прокопів Л.М., кандидат  
педагогічних наук, професор, завідувач  
кафедри кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика

Івано-Франківськ, 2025

## АНОТАЦІЯ

**Луцик Софія Ігорівна. Педагогічні умови реалізації інтегративного підходу до навчання молодших школярів української мови.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність кваліфікаційного дослідження зумовлена тим, що сучасна система початкової освіти зорієнтована як на засвоєння учнями базових знань, так і на формування цілісного світогляду, розвиток критичного мислення, здатності застосовувати набуті знання в різних життєвих ситуаціях. У цьому контексті зростає значущість інтегративного підходу до навчання.

У роботі узагальнено наукові трактування сутності інтегративного підходу в навчанні української мови; уточнено поняття інтегрованого навчання та інтегрованого уроку; виявлено і схарактеризовано особливості навчання молодших школярів української мови; розроблено комплекс педагогічних умов реалізації інтегративного підходу в процесі вивчення здобувачами початкової освіти української мови та шляхи їх упровадження в освітній процес.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в можливості використання запропонованих педагогічних умов та методичних рекомендацій в практичній діяльності вчителів початкових класів, в системі підвищення кваліфікації працівників освіти, в процесі професійної підготовки майбутніх педагогів у ЗВО.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

**Ключові слова:** початкова школа, здобувач початкової освіти, інтегративний підхід, інтегроване навчання, українська мова, педагогічні умови.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА  
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

**ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ У  
ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СІМ'Ї УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ООП «Початкова освіта», спеціальності

А3 Початкова освіта, групи ПОзм-22

**Лютак Ірина Михайлівна**

Науковий керівник **Замрозевич-Шадріна С. Р.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент Недільський С. А.,

кандидат педагогічних наук, доцент

## АНОТАЦІЯ

**Лютак І. М. Використання досвіду народної педагогіки у фізичному вихованні сім'ї учнів початкових класів. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито проблему використання досвіду народної педагогіки у фізичному вихованні сім'ї учнів початкових класів. Уточнено сутність поняття «народна педагогіка», розкрито її основні засади: принципи, засоби, методи; розглянуто традиції народної педагогіки щодо фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку у сім'ї, а також основні засоби фізичного виховання учнів початкових класів у сім'ї. Особливу увагу приділено українській народній фізичній культурі як важливій складовій національної системи виховання.

Встановлено, що розроблена програма батьківського всеобучу з фізичного виховання учнів початкових класів у сім'ї засобами народної фізичної культури, а також шляхи педагогічної підтримки батьків із досліджуваної проблеми мали сприятливий вплив на збагачення рухового досвіду школярів народним тіловиховним матеріалом.

Практичне значення роботи полягає в розробленні програми всеобучу батьків, розкритті шляхів використання засобів народної фізичної культури у фізичному вихованні сім'ї учнів початкових класів, а також розробленні правил педагогічної підтримки батьків із означеної проблеми та дидактичних моделей (комплекси вправ, народні рухливі ігри, сценарії свят) позитивно вплинули на сім'ю молодших школярів.

Ключові слова: *народна педагогіка, народна фізична культура, фізичне виховання сім'ї, учні початкових класів, рухова активність, традиції виховання, здоров'язбережувальні технології.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: **«ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМЛИВОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ  
ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ  
ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
освітньо-професійної програми  
«Початкова  
освіта», групи ПОзм-22  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
Макарук Ольга Любомирівна

Науковий керівник Цюняк О.П., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент Прокопів Л.М., кандидат  
педагогічних наук, професор, завідувач  
кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика

## ВСТУП

**Актуальність дослідження.** У контексті глибоких глобальних соціокультурних змін, що охоплюють Україну та світ, особливої ваги набуває дослідження чинників, які визначають розвиток і функціонування як особистості, так і суспільства. Прискорення економічного та соціокультурного прогресу формує нові, значно складніші вимоги до людської поведінки. Для ефективної участі в суспільному житті людина має володіти актуальною інформацією та опанувати сучасні поведінкові моделі.

Людська поведінка та суспільні реформи перебувають у постійній взаємодії: з одного боку, реформи трансформують соціокультурні орієнтації індивідів, а з іншого — нові установки та цінності впливають на перебіг реформ. У сучасних умовах швидкоплинних змін підприємницький підхід до життя, готовність людини до продуктивних трансформацій власної діяльності та навколишнього середовища стають ключовими чинниками суспільного розвитку.

Сьогодні зберігається актуальність питання про те, яким чином вибудовується взаємодія між людиною та суспільством, як формується особистість із власним «Я». Особливо важливим є дослідження поведінкових інновацій, що виступають джерелом трансформаційної ефективності у сучасному світі.

Сьогодні, підприємливість і фінансова грамотність розглядаються як одні з ключових компетентностей особистості. Це підтверджено й закріплено у чинних нормативно-правових актах у сфері освіти. Зокрема, у Державному стандарті базової середньої освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, наголошується, що «до ключових компетентностей належать... підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в

команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо» [15].

Сучасна початкова школа покликана не лише передавати базові академічні знання, а й формувати у молодших школярів ключові компетентності, що забезпечують успішну соціалізацію, самореалізацію та підготовку до життя в умовах динамічного соціально-економічного середовища [4; 18]. Одними з найактуальніших компетентностей сьогодні є підприємливість та фінансова грамотність, оскільки вони розвивають у дітей ініціативність, здатність до планування, критичне мислення, економічне усвідомлення та вміння приймати обґрунтовані рішення [24; 29].

Підприємливість у контексті початкової освіти розглядається як комплекс особистісних якостей, що визначають здатність дитини до активного пошуку рішень, організації діяльності та прояву креативності в навчальному та життєвому середовищі [4]. Формування підприємливих навичок у дітей 6–10 років вимагає системного підходу, який враховує вікові психологічні особливості, мотиваційні чинники та соціальне оточення школяра [24; 29].

Фінансова грамотність, у свою чергу, формує у молодших школярів базові навички управління ресурсами, планування та обліку, розуміння простих економічних процесів [45; 21]. Засвоєння цих навичок на початковому етапі освіти закладає фундамент для відповідального ставлення до фінансів у майбутньому, сприяє розвитку економічного мислення та практичної компетентності у повсякденному житті [14].

Особливо ефективним засобом формування підприємливості та фінансової грамотності є інтегроване навчання, яке передбачає поєднання знань і вмінь з різних навчальних предметів у рамках єдиної теми або проекту [43; 29]. Інтеграція математики, природознавства та української мови дозволяє учням не лише засвоювати інформацію, а й застосовувати знання на практиці, розвивати креативне та критичне мислення, економічну обізнаність і організаційні здібності [23].

Стан дослідження проблеми. Питання формування фінансової грамотності є предметом дослідження широкого кола науковців. Зокрема, розвиток фінансової грамотності особистості вивчають А. Лусарді, Т. Люсей, О. Мітчелл; теоретичні засади цього поняття аналізують Н. Бахмат, Т. Бурлаєнко, О. Ковтун, Р. Кіюсаки, Л. Остапенко та інші. Проблему формування підприємливості й фінансової грамотності здобувачів освіти висвітлюють у своїх роботах Дональд Куратко, О. Кириленко, Л. Примостка, С. Панченко, Т. Смовженко та ін. Питання становлення фінансової культури школярів розглядають А. Довгань, Т. Слав'юк, О. Часнікова.

У контексті зазначеної проблематики заслуговують на увагу дослідження, присвячені інтеграції підприємницької компетентності в освітні програми, представлені у працях О. Овчарук та Л. Пужайчереда. Основні положення економічної освіти школярів в Україні сформульовано у роботах І. Пронікової, І. Фаловської, Н. Заєць, Т. Чміль та інших. Педагогічні умови реалізації компетентнісного підходу обґрунтовують О. Дубініна, В. Маслов, З. Рябова, Т. Махиня.

Таким чином, значний науковий доробок із цієї тематики підтверджує її важливість, проте окремі питання — зокрема уточнення педагогічних умов формування фінансової грамотності молодших школярів — залишаються недостатньо дослідженими й потребують подальшого наукового аналізу.

Попри наявні напрацювання, в Україні підприємництво здебільшого досліджується на рівні загальнотеоретичних підходів, що зумовлює потребу в більш глибокому аналізі процесів його формування, особливо у вимірі ключової компетентності молодших школярів у межах освітнього простору Нової української школи.

Тому виникла об'єктивна потреба здійснити наукове дослідження, присвячене темі: **Формування підприємливості та фінансової грамотності здобувачів початкової освіти засобами інтегрованого навчання.**

**Об'єктом дослідження** є процес формування підприємливості та фінансової грамотності у молодших школярів.

**Предмет дослідження** – методи, прийоми та педагогічні умови формування зазначених компетентностей у процесі інтегрованого навчання.

**Метою дослідження** є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка методики формування підприємливості та фінансової грамотності у початковій школі. Для досягнення цієї мети поставлено такі **завдання**:

- Проаналізувати теоретичні підходи до визначення поняття підприємливості та фінансової грамотності, виявити їх структуру та основні компоненти у дітей молодшого шкільного віку.
- Дослідити психолого-педагогічні умови формування підприємливості та фінансової грамотності та обґрунтувати використання інтегрованого навчання як ефективного засобу розвитку компетентностей.
- Провести діагностику початкового рівня підприємливості та фінансової грамотності учнів, виявити їх сильні сторони та потреби .
- Розробити методику інтегрованого навчання з урахуванням результатів діагностики та реалізувати її у процесі навчання.
- Провести формувальний експеримент, оцінити ефективність методики та надати практичні рекомендації щодо її впровадження у початковій школі .

**Методи дослідження** включають теоретичний аналіз наукової літератури, педагогічну діагностику (спостереження, тестування, анкетування, інтерактивні завдання), конструювання методики інтегрованого навчання та експериментальне оцінювання її ефективності.

**Теоретичне та практичне значення** роботи полягає в тому, що отримані результати можуть слугувати корисним інструментом для вчителів початкової школи в організації освітнього процесу, а також бути основою для подальших науково-методичних розвідок фахівців та методистів. Інформаційну основу роботи сформували наукові джерела з економічної та фінансової грамотності українських і зарубіжних дослідників, матеріали фахових періодичних видань, Державний стандарт початкової освіти, Концепція Нової української школи, Концепція розвитку економічної освіти, а також дані з авторитетних інтернет-ресурсів.

**Структура дослідження.** Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків.

Міністерство освіти та науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

### **«ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
А3 Початкова освіта, групи ПОзм-22  
**Мартинюк Валентина Михайлівна**  
Науковий керівник: **Русин Г.А.**  
доктор педагогічних наук, професор  
Рецензент: **Зозуляк-Случик Р.В.**  
доктор педагогічних наук, професор

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, 2025

## АНОТАЦІЯ

**Мартинюк В. Виховання толерантності в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі уточнено сутність ключових понять дослідження: «толерантність», «толерантність молодших школярів», «вихованість толерантності в учнів молодшого шкільного віку»; схарактеризовано сутнісні характеристики педагогіки партнерства; обґрунтовано педагогічні умови виховання толерантності в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства (використання доцільних методів і форм виховання толерантності в здобувачів початкової освіти; удосконалення змісту позаурочної діяльності шляхом реалізації циклу годин спілкування «Толерантність як запорука людяності»; узгодження виховних позицій вчителів початкових класів і батьків у вихованні толерантності в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства); визначено критерії (когнітивний, мотиваційно-ціннісний, діяльнісно-поведінковий) з відповідними показниками та рівні вихованості толерантності в здобувачів початкової освіти (високий, середній, низький); подальшого розвитку форми і методи роботи з виховання толерантності в здобувачів початкової освіти на засадах педагогіки партнерства.

Ключові слова: толерантність, педагогіка партнерства, виховання толерантності, педагогічні умови, здобувачів початкової освіти.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
**на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти**  
**на тему:**

«Інноваційні методики навчання дітей молодшого шкільного віку:  
персоналізований підхід на прикладі вивчення англійської мови»

Виконала здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОм - 21

**Михайлюк К.Р.**

(прізвище та ініціали студента)

Керівник: Будник О. Б., доктор педагогічних  
наук, професор

**Рецензент:** Смолюк С.В., кандидат  
педагогічних наук, доцент кафедри загальної  
педагогіки та дошкільної освіти, Волинський  
національний університет імені Лесі  
Українки

## ВСТУП

Актуальність теми. Сучасна система освіти переживає трансформацію, спричинену розвитком цифрових технологій, змінами у суспільстві та потребами нового покоління учнів. Особливо важливою ця трансформація є для початкової школи, адже саме на цьому етапі закладається фундамент подальшого навчання, формується мотивація, розвиваються ключові компетентності та навички XXI століття. Як зазначається у Державному стандарті початкової загальної освіти, початкова школа має забезпечити всебічний розвиток дитини та створити підґрунтя для її успішної соціалізації [14].

Водночас традиційні підходи до навчання дедалі менше відповідають індивідуальним потребам учнів, що зумовлює необхідність впровадження інноваційних та персоналізованих методик. Ці зміни підтримуються і законодавчо: Закон України «Про освіту» наголошує на необхідності впровадження інноваційних освітніх технологій, які орієнтовані на потреби конкретної дитини [15].

Особливої уваги потребує навчання іноземних мов, зокрема англійської, яка виступає глобальним засобом спілкування, джерелом доступу до світових знань та невід'ємною частиною міжкультурної комунікації. Це підкреслюється і в Національній доктрині розвитку освіти України, де мовна освіта визначається як ключовий компонент інтеграції у світове освітнє та культурне середовище [3].

Успішне володіння англійською мовою на початковому етапі вимагає створення таких умов, які максимально враховують пізнавальні можливості, інтереси та темп розвитку кожної дитини. Згідно з дослідженнями І.Д. Бега, ефективне навчання можливе лише за умови врахування особистісних характеристик учня та забезпечення індивідуального підходу [4]. М.С. Вашуленко звертає увагу на необхідність розвитку мовленнєвої компетентності в інтеграції з інтересами молодших школярів [6]. Аналогічно О.А. Винницька

підкреслює значення індивідуалізації у процесі читання як базової навички у вивченні мови [8].

У цьому контексті персоналізоване навчання набуває особливого значення як ефективний інноваційний підхід, що забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу, активізацію навчальної діяльності учнів і підвищення якості знань. Персоналізація дозволяє не лише враховувати навчальні стилі та рівень підготовки дітей, але й сприяє формуванню відповідального ставлення до навчання, розвитку критичного мислення та здатності до самостійного пізнання. Це цілком узгоджується з положеннями Закону України «Про загальну середню освіту», який підтримує використання диференційованих та особистісно орієнтованих стратегій навчання [16].

Таким чином, дослідження можливостей і результативності персоналізованого підходу у викладанні англійської мови в початковій школі є надзвичайно актуальним і відповідає основним напрямкам реформи освіти в Україні.

**Метою роботи** є теоретичне обґрунтування та практичне дослідження можливостей упровадження інноваційних методик персоналізованого навчання у процесі вивчення англійської мови молодшими школярами з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

***Відповідно до мети визначено такі завдання дослідження:***

1. Проаналізувати науково-теоретичні підходи до визначення поняття інновацій в освіті та охарактеризувати особливості інноваційних методик у початковій школі;
2. Дослідити сутність, принципи та переваги персоналізованого підходу в освіті, зокрема в умовах початкової школи;
3. Визначити психолого-педагогічні особливості навчання англійської мови молодших школярів у контексті персоналізованого навчання;
4. Ознайомитися з досвідом зарубіжних країн щодо впровадження персоналізованих підходів у навчанні іноземних мов у початковій ланці;
5. Розробити та оцінити ефективність методики персоналізованого навчання англійської мови у початковій школі.

б. **Об'єкт** дослідження – процес навчання дітей молодшого шкільного віку в умовах початкової освіти

**Предметом** дослідження є інноваційні методики персоналізованого навчання англійської мови молодших школярів.

Для розв'язання поставлених у роботі завдань використано такі методи дослідження:

- **теоретичні** - аналіз, порівняння, систематизація, класифікація та узагальнення наукових джерел, представлених у психолого-педагогічній та методичній літературі; застосування системного підходу та теоретичного моделювання;
- **емпіричні** - педагогічне спостереження, аналіз навчальної документації та програм, педагогічний експеримент, анкетування учителів та учнів, бесіди, розробка та апробація методичних матеріалів, вивчення передового педагогічного досвіду;
- **статистичні** - методи математичної статистики для кількісної та якісної обробки результатів дослідження.

**Елементи наукової новизни** полягають в уточненні поняття персоналізованого навчання у початковій школі, обґрунтуванні педагогічних умов його ефективного впровадження при вивченні англійської мови, а також у розробці та апробації моделі застосування інноваційних персоналізованих методик, що сприяють підвищенню мотивації та навчальних досягнень молодших школярів.

**Практичне значення** дослідження полягає у можливості використання матеріалів дипломної роботи здобувачами вищої освіти, здобувачами передвищої фахової освіти та учителями початкових класів для підвищення їхньої готовності викладання іноземної мови з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

**База дослідження.**

**Апробація результатів дослідження.** Матеріали дослідження доповідались на звітній науковій конференції студентів (2025р.) та

обговорювалися на засіданні кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

**Публікації.** Основний зміст дослідження відображено в 1 одноосібній публікації автора.

1. Михайлюк К., Будник О. Інноваційні методики навчання дітей молодшого шкільного віку: персоналізований підхід на прикладі вивчення англійської мови. Освітня інноватика: українсько-польський збірник студентських наукових праць. Вип. 8. Івано-Франківськ: Кушнір Г.М. 2025. С. 199-204.

**Обсяг і структура роботи.** Дипломна робота обсягом 85 сторінок складається зі вступу, двох розділів (теоретичного та практичного), висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, діаграм і рисунків. Список використаних джерел охоплює 59 найменувань.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему  
**«Особливості роботи з дітьми молодшого шкільного віку в  
інклюзивному класі: виклики війни»**

Виконала здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм-21

**Мойсюк Галина Петрівна**

(прізвище та ініціали студента)

Керівник: Будник О. Б.,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент Ворощук О. Д.

кандидат педагогічних наук, доцент  
кафедри соціальної педагогіки та  
соціальної роботи

Івано-Франківськ – 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

**Мойсюк Г.П. Особливості роботи з дітьми молодшого шкільного віку в інклюзивному класі: виклики війни.**

Кваліфікаційна робота присвячена висвітленню теоретичних і практичних підходів до роботи в інклюзивному освітньому середовищі початкової школи в час війни. Наголошено на необхідності збереження ментального здоров'я дітей з особливими потребами, які зазвичай є більш вразливими до психоемоційних травм.

**Об'єкт дослідження** – освітній процес у початковій школі в умовах інклюзивного навчання.

**Предмет дослідження** – зміст, форми і методи роботи вчителя початкових класів із дітьми з ООП в умовах війни.

**Мета дослідження** – виявити та обґрунтувати особливості роботи вчителя початкових класів із дітьми з ООП в умовах війни та запропонувати окремі методики для підвищення ефективності інклюзивного навчання.

У першому розділі подано теоретичні аспекти дослідження проблеми інклюзивного навчання в умовах війни в початковій школі, інноваційні методики для роботи з учнями з ООП в умовах воєнного стану для надання їм якісних освітніх і реабілітаційних послуг та подолання психоемоційних переживань (травм).

В другому розділі представлено результати констатувального та формувального етапу педагогічного експерименту.

У висновках підсумовано результати кваліфікаційної роботи щодо роботи вчителя в інклюзивному класі в умовах війни.

*Ключові слова:* молодші школярі, інклюзивна освіта, інклюзивний клас, війна, інноваційні методи навчання, цифрові інструменти.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему

**«ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОНАВЧАЛЬНИХ КОМУНІКАТИВНО-  
МОВЛЕННСВИХ УМІНЬ І НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОзм-21

Неміш Сніжана Богданівна

Керівник: Оліяр М. П., доктор педагогічних  
наук, професор, професор кафедри  
початкової освіти та освітніх інновацій

Рецензент: Єгорова І. В., кандидат  
педагогічних наук, доцент, доцент кафедри  
педагогіки та освітнього менеджменту  
імені Богдана Ступарика

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

**Неміш Сніжана Богданівна. Формування загальнонавчальних комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок молодших школярів.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність кваліфікаційного дослідження зумовлена тим, що якість не лише предметних, але й метапредметних загальнонавчальних умінь і навичок учнів сприятиме забезпеченню конкурентоспроможності вітчизняної освіти, здатності кожної особистості навчатися впродовж життя.

У роботі науково обгрунтовано теоретичні засади розвитку загальнонавчальних комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок молодших школярів; визначено особливості організації навчальної діяльності в початковій школі, урахування яких забезпечує формування цієї групи вмінь і навичок; обгрунтовано систему прийомів та засобів формування КМУН учнів початкових класів, обумовлену їхніми віковими та індивідуальними особливостями; запропоновано методику формування КМУН молодших школярів та експериментально доведено її ефективність.

Практична значущість дослідження: отримані результати можуть бути використані в практичній діяльності вчителів початкових класів, в системі підвищення кваліфікації працівників освіти, в процесі професійної підготовки майбутніх педагогів у ЗВО.

База дослідження:

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел.

**Ключові слова:** *початкова школа, здобувач початкової освіти, загальнонавчальні комунікативно-мовленнєві уміння і навички, комунікативно-діяльнісний підхід, експериментальна методика.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013Початкова освіта, групи ПОзм-22

**Окунь Олександра Олександрівна**

Науковий керівник **Струк А.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Хімчук Л.І.**,

доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ - 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

### **Окунь О.О. Формування екологічної компетентності молодших школярів на уроках «Я досліджую світ». Рукопис. 2025**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито актуальну проблему формування екологічної компетентності учнів молодшого шкільного віку в умовах Концепції Нової української школи.

У першому розділі роботи проведено аналіз науково-методичної літератури щодо особливостей формування екологічної компетентності молодших школярів в сучасних умовах. Уточнено сутність понять «компетентність», «екологічна компетентність», визначено її структуру і зміст. Охарактеризовано психолого-педагогічні умови та особливості формування екологічної компетентності у дітей молодшого шкільного віку у контексті інтегрованого навчання.

У другому розділі роботи здійснено оцінку стану та рівнів сформованості екологічної компетентності учнів молодшого шкільного віку на уроках «Я досліджую світ». Також обґрунтовано методика впровадження форм та методів у навчально-виховний процес для покращення формування екологічної компетентності.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання розроблених матеріалів та методичних рекомендацій для вчителів початкової школи з метою ефективнішого формування екологічної компетентності на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

*Ключові слова:* компетентність, екологічна компетентність, молодші школярі, компетентнісний підхід, педагогічні умови, методика навчання, діяльнісний підхід, початкова школа.

Міністерство освіти й науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

з теми:

### **«РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТВОРІВ ВСЕВОЛОДА НЕСТАЙКА»**

Виконала: здобувачка другого  
(магістерського) рівня вищої освіти,  
спеціальності АЗ «Початкова освіта»,  
групи ПОзм–22

**Орлова Оксана Володимирівна**

Керівник: **Гуменюк Ірина Михайлівна**,  
доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри початкової освіти та  
освітніх інновацій

Рецензент: **Прокопів Любов  
Миколаївна**,

кандидат педагогічних наук, доцент,  
завідувач кафедри педагогіки та  
освітнього менеджменту імені Богдана  
Ступарика Карпатського національного  
університету імені Василя Стефаника.

## АНОТАЦІЯ

**Орлова Оксана Володимирівна. Розвиток літературно-творчих здібностей молодших школярів засобами творів Всеволода Нестайка.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню проблеми розвитку літературно-творчих здібностей учнів початкової школи на уроках мовно-літературної освітньої галузі. У першому розділі висвітлено загальнотеоретичні засади розвитку літературно-творчих здібностей молодших школярів у психолого-педагогічному контексті. Проаналізовано вектори розкриття проблеми в науковому інформаційному просторі, описано прикладні аспекти роботи педагогів з розвитку літературно-творчих здібностей учнів на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

У другому розділі кваліфікаційної роботи розкрито особливості організації педагогічного експерименту з розвитку літературно-творчих здібностей четвертокласників на уроках української мови й читання. Описано перебіг педагогічного експерименту, проведеного на базі .  
Матеріали експерименту можуть бути використані в освітньому процесі початкової школи , закладів позашкільної освіти, студентами педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти під час о панування відповідних навчальних дисциплін і проходження педагогічної практики .

**Ключові слова:** творчість, творча діяльність, творчі здібності, креативність, літературно-творчі здібності, дидактичний потенціал, українська мова, мовно-літературна освітня галузь, літературне читання.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОмз-22

**Петрунчак Андріана Василівна**

Науковий керівник: **Струк А.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Хімчук Л.І.,

кандидат педагогічних наук, доцент

## АНОТАЦІЯ

**Петрунчак А.В. Формування ключової комунікативної компетентності молодшого школяра шляхом використання інтерактивних технологій. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У магістерській роботі досліджено проблему формування ключової комунікативної компетентності молодших школярів засобами інтерактивних технологій. Актуальність теми визначається вимогами Нової української школи, яка наголошує на розвитку вміння взаємодіяти, ефективно спілкуватися, працювати в команді та критично мислити, що є фундаментальними складниками успішної соціалізації дитини.

У роботі уточнено сутність понять «компетентність» та «комунікативна компетентність», охарактеризовано їх структуру та значення в освітньому процесі. Розкрито потенціал інтерактивних технологій як засобу активізації пізнавальної діяльності молодших школярів, розвитку їх мовленнєвої активності, вміння аргументувати, слухати співрозмовника та взаємодіяти у групових формах роботи.

Практична значущість дослідження полягає у можливості застосування розробленої системи інтерактивних методів і вправ учителями початкових класів для підвищення рівня сформованості комунікативної компетентності учнів. Ефективність запропонованих підходів підтверджена результатами педагогічного експерименту, який засвідчив позитивну динаміку розвитку комунікативних умінь та зменшення кількості учнів із низьким рівнем спілкувальної компетентності.

**Ключові слова:** *комунікативна компетентність, початкова школа, інтерактивні технології, мовленнєва діяльність, молодший школяр.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

### **ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта»,  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОзм -22

**Пилипчук Юлія Олександрівна**

Науковий керівник Червінська І.Б.,  
доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри початкової освіти та  
освітніх інновацій,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

Рецензент Зозуляк-Случик Р.В.  
доктор педагогічних наук, професор,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

### **Пилипчук Юлія Олександрівна. Підготовка здобувачів початкової освіти до протидії булінгу в освітньому середовищі. Рукопис. 2025**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПІ 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі за результатами контент-аналізу психолого-педагогічної літератури, опрацювання звітних матеріалів практики, вивчення передового педагогічного досвіду учителів початкових класів, розкрито організаційно-дидактичні засади підготовки здобувачів початкової освіти до протидії булінгу в освітньому середовищі закладу освіти.

*Теоретичне значення роботи полягає в уточненні та систематизації наукових підходів до визначення поняття «булінг» у контексті початкової освіти, розробленні теоретичної моделі підготовки майбутніх учителів до протидії булінгу, обґрунтуванні педагогічних умов та методологічних засад формування антибулінгової компетентності здобувачів шкільної освіти, поглибленні наукових уявлень про взаємозв'язок соціально-емоційного розвитку молодших школярів і безпечного освітнього середовища.*

*Практична цінність* полягає у розробленні конкретних методичних матеріалів, які можуть бути використані в освітньому процесі початкової школи, а саме: програми чи модуля підготовки здобувачів початкової освіти до протидії проявів булінгу в шкільному середовищі.

Підготовлені методичні рекомендації для вчителів початкової школи, які містять низку тренінгових занять, інтерактивних вправ і педагогічних технік для формування в здобувачів освіти навичок ненасильницького спілкування, алгоритмів реагування у ситуаціях проявів булінгу, можливості впровадження результатів дослідження у професійну діяльність психологічної служби та педагогів початкової ланки. Результати можуть бути застосовані під час викладання дисциплін педагогічного циклу, організації педагогічної практики, підвищення кваліфікації вчителів початкової школи.

Робота складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: *булінг, толерантність, здобувачі шкільної освіти, антибулінгові заходи, безпечне освітнє середовище, булер.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**«ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ  
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТВОРЧОЇ ГРИ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
спеціальності 013 Початкова освіта, освітньо-  
професійної програми «Початкова освіта»,  
групи ПОмз-21  
Рабарська Каріна

Науковий керівник Луцан Н.І., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх інновацій

Рецензент Кирста Н.Р., заступник декана  
педагогічного факультету, кандидат  
педагогічних наук, доцент.

Івано-Франківськ-2025

**АНОТАЦІЯ. Рабарська Каріна. Формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами творчої гри. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У першому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовано теоретичні основи формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами творчої гри; визначено структурні компоненти комунікативної компетентності учнів початкових класів; виявлено дидактичний потенціал творчої гри щодо формування комунікативної компетентності молодших школярів.

У другому розділі представлено методичні засади формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами творчої гри; проведено експериментальне дослідження щодо визначення рівнів сформованості комунікативної компетентності учнів початкових класів; розроблено методику означеного процесу.

*Практичне значення дослідження* полягає в тому, що його результати можуть бути використані в освітній діяльності закладів загальної середньої освіти для підвищення якості формування комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти. Матеріали дослідження можуть бути корисними для вчителів початкових класів, вихователів ГПД, а також для вихователів закладів загальної середньої освіти.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

**Ключові слова:** формування, компетентність, комунікативна компетентність, творча гра, ігрова діяльність, молодші школярі, нова українська школа.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

### **ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ УЧНІВ 1 КЛАСУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
групи ПОзм-22

**Ризюк Анжеліка Петрівна**

Науковий керівник: Білавич Г.В. доктор  
педагогічних наук, професор кафедри  
педагогіки початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент:

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

Ризюк А. Виховання патріотичних почуттів учнів 1 класу в навчально-виховному процесі. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі уточнено сутність ключових понять дослідження: «патріотизм», «патріотичні почуття», «патріотичне виховання молодших школярів»; розкрито роль патріотизму у формуванні особистості молодшого школяра; проаналізовано нормативно-правову базу патріотичного виховання у початковій школі. Окреслено особливості національно-патріотичного виховання дітей в умовах війни та визначено значення шкільного освітнього середовища у формуванні громадянської свідомості.

Обґрунтовано педагогічні умови ефективного виховання патріотичних почуттів учнів 1 класу, серед яких: створення емоційно позитивного середовища, використання народознавчих матеріалів, упровадження інтегрованих занять, залучення родинного виховання та прикладів героїзму сучасних українців.

Визначено критерії (емоційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісно-поведінковий) і відповідні рівні сформованості патріотичних почуттів (високий, середній, низький). У ході експериментальної роботи доведено ефективність запропонованих методик виховання патріотизму в учнів 1 класу. Розроблено методичні рекомендації для вчителів початкової школи щодо формування патріотичних почуттів засобами навчальної та позакласної діяльності.

**Ключові слова:** патріотизм, патріотичне виховання, національні цінності, формування особистості, національні цінності, моральне виховання, молодші школярі, педагогічні умови, громадянська свідомість, початкова освіта.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: **«ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ  
ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ  
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
спеціальності 013 Початкова освіта,  
освітньо-професійної програми «Початкова  
освіта», групи ПОзм-21

Рутковська Богдана Степанівна

Науковий керівник Цюняк О.П., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент Матішак М. В., кандидат  
педагогічних наук, доцент, доцент кафедри  
теорії та методики дошкільної і спеціальної  
освіти

**АНОТАЦІЯ. Рутковська Богдана Степанівна. Формування інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність дослідження зумовлена стрімкою цифровізацією суспільства та зростанням ролі медіапростору. Важливим завданням початкової освіти стає формування в здобувачів умінь критично сприймати, аналізувати й інтерпретувати інформацію з різних джерел. Особливий потенціал у цьому напрямі має мовно-літературна освітня галузь, яка забезпечує роботу з різними видами текстів і створює основу для розвитку критичного мислення. Необхідність підвищення інформаційної безпеки дітей, вимоги Нової української школи та потреба в розвитку наскрізних компетентностей роблять формування інфомедійної грамотності молодших школярів важливим і своєчасним педагогічним завданням.

У першому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовано теоретичні засади формування інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі; з'ясовано сутність ключових понять дослідження та обґрунтовано структурні компоненти інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти; визначено медіаосвітній потенціал уроків мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.

У другому розділі представлено методичні засади формування інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі; визначено роль медіазасобів у формуванні інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти; проведено експериментальне дослідження щодо визначення рівнів сформованості інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти; розроблено методичку формування інфомедійної грамотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова: інфомедійна грамотність, медіа, здобувачі початкової освіти, мовно-літературна освітня галузь.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **СІМЕЙНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

Спеціальності 013 Початкова освіта

групи ПОзм-21

**Сакаль Вікторія Андріївна**

(прізвище та ініціали студента)

Науковий керівник: доктор педагогічних

наук, професор Марія КЛЕПАР

Рецензент: доктор педагогічних наук,

професор Вікторія СТИНСЬКА

Івано-франківськ-2025

## АНОТАЦІЯ

У роботі здійснено комплексне теоретичне й експериментальне дослідження розвитку творчих здібностей молодших школярів у контексті з сімейного виховання. Актуальність дослідження зумовлена потребою сучасної освіти у формуванні креативної, ініціативної та самостійної особистості та водночас недостатньою системністю творчої взаємодії в умовах сучасної родини.

Метою роботи є теоретичне обґрунтування, розроблення та експериментальна перевірка методики розвитку творчих здібностей молодших школярів у взаємодії «школа – сім'я» та визначення впливу стилю сімейного виховання й характеру творчої взаємодії на формування основних компонентів творчості.

Об'єкт дослідження – творчі здібності молодших школярів.

Предмет дослідження – вплив стилів сімейного виховання та характеру творчої взаємодії в сім'ї на розвиток творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку.

Результати констатувального експерименту засвідчили, що в обох групах домінував середній рівень творчих здібностей (37–40%), тоді як високий рівень виявлено лише у 10–13,3% дітей; низький рівень творчих показників зафіксовано у 20–23,3% учнів. Аналіз сімейного виховання показав, що демократичний стиль притаманний 32% батьків, ліберальний – 24%, авторитарний – 20%, гіперопіка – 24%. Регулярне творче дозвілля (2–3 рази на тиждень або частіше) характерне лише для 60% сімей.

На формувальному етапі впроваджено методику розвитку творчих здібностей, що включала творчі завдання «дитина – батьки», родинні творчі заходи, просвітницькі консультації для батьків. У результаті в експериментальній групі частка учнів із високим рівнем творчих здібностей зросла з 13,3% до 33,3%, а кількість дітей із низьким рівнем зменшилася з 20% до 6,7%. Істотно покращилися всі компоненти творчості: дивергентне мислення (+18–22%), творча

уява (+15–20%), мовленнєва творчість (+16–21%), емоційно-вольова готовність (+14–18%). У контрольній групі зміни були незначними (у межах 2–5%).

Наукова новизна полягає у вперше здійсненому комплексному аналізі впливу стилів виховання, характеру сімейного творчого дозвілля та батьківського ставлення до ініціативи дитини на розвиток компонентів творчих здібностей; уточненні змісту поняття «творчі здібності молодших школярів»; поглибленні уявлень про механізми сімейного впливу на креативний розвиток; експериментальному підтвердженні результативності взаємодії «школа – сім'я» як чинника підвищення творчого потенціалу дітей.

Ключові слова: творчі здібності, креативність, молодші школярі, сімейне виховання, стиль виховання, творче дозвілля, взаємодія «школа – сім'я», педагогічний експеримент.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**«ФОРМУВАННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ  
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності Початкова освіта 013,  
групи ПОзм-23

**Семків Христина Віталіївна**

Науковий керівник: **Ілійчук Л.В.**,  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри початкової освіти  
та освітніх інновацій

Рецензент: **Єгорова Інга Вячеславівна**,  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

### **Семків Христина Віталіївна. Формування ментального здоров'я здобувачів початкової освіти засобами цифрових технологій**

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі на підставі опрацювання наукової літератури та вивчення практичного досвіду діяльності вчителів описано теоретико-методологічні засади формування ментального здоров'я здобувачів початкової освіти засобами цифрових технологій. Визначено критерії, показники та рівні сформованості ментального здоров'я, проведено аналіз сучасного стану його розвитку у молодших школярів. Розкрито зміст і специфіку формування ментального здоров'я в учнів молодшого шкільного віку та охарактеризовано потенціал цифрових технологій як ефективного засобу розвитку ментального здоров'я дітей. Розроблено та теоретично обґрунтовано методику формування ментального здоров'я учнів засобами цифрових технологій, ефективність якої експериментально перевірено в умовах початкової школи.

Практичне значення отриманих результатів полягає у створенні та впровадженні в освітній процес комплексної методики формування ментального здоров'я здобувачів початкової освіти із використанням цифрових технологій. Основні положення та матеріали дослідження можуть бути використані вчителями початкових класів, педагогами-практиками, а також здобувачами вищої освіти. Результати дослідження апробовані в освітньому процесі ЗЗСО

Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова: ментальне здоров'я, цифрові технології, психоемоційний стан, освітнє середовище, здобувачі початкової освіти.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **«ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В ІНТЕРАКТИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти,  
Спеціальності А3 Початкова освіта,  
освітньо-професійної програми

«Початкова освіта», групи ПОзм-22

Сорокопуд Тетяна Володимирівна

Науковий керівник Височан Л.М., доктор  
педагогічних наук, професор, професор  
кафедри початкової освіти та освітніх  
інновацій

Рецензент Потапчук Т.В., доктор  
педагогічних наук, професор кафедри  
дошкільної освіти

**АНОТАЦІЯ. Сорокопуд Тетяна Володимирівна. Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів в інтерактивному освітньому середовищі. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А3 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м.Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність теми дослідження зумовлена вимогами Концепції «Нова українська школа» (2016), що передбачає розвиток ключових компетентностей, зокрема, інформаційно-цифрової, а також зростаючими потребами суспільства у підготовці цифрово грамотних громадян. Важливу роль у цьому процесі відіграє інтерактивне освітнє середовище, яке сприяє активному залученню здобувачів початкової освіти до навчального процесу, підвищенню мотивації та формуванню навичок роботи з цифровими ресурсами.

У першому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано стан розробленості проблеми у науковій літературі та уточнено сутність ключових понять дослідження. Теоретично обґрунтовано психолого-педагогічні чинники формування інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів. Визначено роль інтерактивного освітнього середовища у формуванні інформаційно-цифрової компетентності здобувачів початкової освіти. Виокремлено структурні компоненти, критерії, показники, рівні сформованості інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів в інтерактивному освітньому середовищі.

У другому розділі представлено методичні основи формування інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів в інтерактивному освітньому середовищі. Проведено експериментальне дослідження щодо визначення рівнів сформованості інформаційно-цифрової компетентності здобувачів початкової освіти. Описано інтерактивні методи, прийоми, технології формування інформаційно-цифрової компетентності здобувачів початкової освіти. Визначено роль цифрових освітніх платформ у формуванні інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів.

Розроблено методику формування інформаційно-цифрової компетентності учнів початкових класів в інтерактивному освітньому середовищі.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

**Ключові слова:** формування, компетентність, інформаційна компетентність, цифрова компетентність, інформаційно-цифрова компетентність, інтерактивне освітнє середовище, компетентнісний підхід, цифрова грамотність, освітні цифрові ресурси, інтерактивні технології, цифрові інструменти.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему

**«ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ  
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності 013 Початкова освіта  
групи ПОзм-21

**Сорочинська Володимира Володимирівна**

**Керівник: Оліяр М. П.**, доктор педагогічних  
наук, професор, професор кафедри  
початкової освіти та освітніх інновацій

Рецензент: Сабат Н.В., кандидат педагогічних  
наук, доцент, доцент кафедри соціальної  
педагогіки та соціальної роботи

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

**Сорочинська Володимира Володимирівна. Формування демократичної культури молодших школярів.** Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А3 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність проблеми формування демократичної культури учнівської молоді пов'язана з тим, що на сучасному етапі реформування системи освіти протікає в умовах повномасштабної війни і виступає важливим складником збереження державності України та її демократизації. Це зумовлює поглиблення інтересу вчених до означеної проблеми.

У дослідженні визначено методологічні підходи та принципи формування демократичної культури здобувачів початкової освіти; уточнено зміст поняття «демократична культура молодшого школяра»; визначено педагогічні умови формування демократичної культури молодших школярів; розроблено експериментальну модель та методіку формування демократичної культури учнів початкових класів з метою реалізації визначених педагогічних умов.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть бути використані в практичній діяльності педагогів початкової школи, в процесі підготовки майбутніх учителів початкових класів до вирішення виховних завдань, в системі підвищення кваліфікації педагогів, а також під час викладання навчальних дисциплін у ЗВО.

База дослідження:

**Ключові слова:** початкова школа, здобувач початкової освіти, демократизація освіти, демократична культура молодшого школяра, педагогічні умови формування демократичної культури.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **«ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіти групи ПОзм-21

**Стецик Ангеліна Борисівна**

Науковий керівник: **Клепар М.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Потапчук Т.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ – 2025 р.

## АНОТАЦІЯ

**Стецик А.Б. «Вплив емоційного інтелекту на розвиток творчих здібностей молодших школярів». – Рукопис. 2025**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

На сучасному етапі особливого значення набуває творчий розвиток особистості, втілення у життя креативних й цікавих ідей та самореалізація через творчість. Саме тому розвиток творчого потенціалу у процесі навчання і виховання молодших школярів є одним із стрижневих завдань. Це передбачає акцентування уваги на значенні емоційного інтелекту та виокремленні його впливу на гармонійний розвиток особистості, окреслює функціонально-змістові характеристики роботи з молодшими школярами.

Проаналізовано науковий доробок психологів та педагогів, визначено актуальність питання впливу емоційного інтелекту на творчий розвиток учнів початкової школи на сучасному етапі. Апробовано та узагальнено переваги емоційного інтелекту молодших школярів у контексті їх загального розвитку. Здійснено порівняльний аналіз результатів дослідження з первинними даними ефективності розвитку емоційного інтелекту та творчих здібностей учнів, запропоновано шляхи подальшого підвищення ефективності виховного впливу на особистість.

*Ключові слова: емоційний інтелект, творчі здібності, молодші школярі, емоційна компетентність, креативність, розвиток особистості, початкова освіта, психолого-педагогічні умови, експериментальне дослідження.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра педагогіки початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти  
на тему:

**Організаційно-дидактичні засади застосування цифрових  
технологій в інклюзивному освітньому середовищі 1–4 класів  
Нової української школи**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності 013  
Початкова освіта, групи ПО зм -22  
**Триф'янчин Наталія Василівна**

Науковий керівник Червінська І.Б.,  
доктор педагогічних наук, професор кафедри  
початкової освіти та освітніх технологій

Рецензент Дідух І.Я., кандидат педагогічних  
наук, доцент,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

Івано-Франківськ – 2025

## АНОТАЦІЯ

**Триф'янич Наталія Василівна. Організаційно-дидактичні засади застосування цифрових технологій в інклюзивному освітньому середовищі 1–4 класів Нової української школи. Рукопис, 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі за результатами контент-аналізу психолого-педагогічної літератури, опрацювання звітних матеріалів практики, вивчення передового педагогічного досвіду учителів початкових класів, розкрито концептуальні засади розвитку інклюзивного навчання, описано організаційно-дидактичні засади застосування цифрових технологій в інклюзивному освітньому середовищі 1–4 класів Нової української школи, виражено кореляцію понять «інклюзія», «інклюзивний простір», «інклюзивна компетентність», «цифровізація» «цифрові технології», охарактеризовано ефективні цифрові ресурси, які використовуються в інклюзивному освітньому середовищі початкової освіти, схарактеризовано сутність інтеграції елементів цифрових технологій до освітнього контенту шкільних навчальних предметів різних освітніх галузей початкової освіти, розкрито практичну складову застосування цифрових технологій на уроках у 1-4 класі під час навчання школярів з ООП.

*Теоретичне значення* полягає в тому, що в ньому поглиблено та систематизовано наукові уявлення про організаційно-дидактичні засади застосування цифрових технологій в інклюзивному освітньому середовищі початкової школи. У роботі уточнено сутність, структуру та зміст поняття «*організаційно-дидактичні засади цифровізації інклюзивного навчання*», розкрито взаємозв'язки між педагогічними, психологічними, технологічними та інклюзивними складниками освітнього процесу. На основі аналізу сучасних наукових підходів обґрунтовано концептуальні положення використання цифрових технологій як ефективного засобу реалізації принципів особистісно орієнтованого, компетентнісного та інклюзивного навчання в контексті реалізації Концепції «*Нова українська школа*».

*Практичне значення роботи* визначається можливістю безпосереднього використання його результатів у практиці закладів загальної середньої освіти, що реалізують інклюзивну політику в межах Нової української школи.

Підготовлено методичні рекомендації для вчителів початкових класів, асистентів учителів, логопедів, психологів щодо використання цифрових інструментів (Google Classroom, LearningApps, ClassDojo, Kahoot, та ін.) для диференціації навчання, підтримки комунікації, формування соціально-емоційних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами

Робота складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: «*інклюзія*», «*інклюзивний простір*», «*інклюзивна компетентність*», «*цифровізація*» «*цифрові технології*».

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності 013

«Початкова освіта», групи ПОзм-21

Федорчук Христина Юріївна

Науковий керівник Височан Л.М.,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент Прокопів Л. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

## АНОТАЦІЯ

**Федорук Х. Розвиток креативності учнів початкової школи у процесі використання LEGO-технологій. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі досліджується процес розвитку креативності учнів початкової школи засобами використання LEGO-технологій у навчальному процесі. Актуальність дослідження зумовлена сучасними вимогами до освіти, що передбачають не лише формування базових знань і навичок, а й розвиток творчих, інноваційних та дослідницьких компетентностей у молодших школярів. Теоретичний аналіз наукових джерел дозволив визначити основні підходи до розвитку креативності, її психологічні та педагогічні аспекти, а також особливості використання ігрових та конструктивних технологій у початковій школі.

Показано вплив інтегрованого використання LEGO-конструкторів як інструменту розвитку уяви, просторового та логічного мислення, а також комунікативних і соціальних навичок дітей. Проведено експериментальне дослідження, у якому порівнювався рівень креативності учнів до та після систематичного застосування LEGO-технологій у навчанні.

У роботі обґрунтовано методичні підходи до організації навчальної діяльності з LEGO-технологіями, запропоновано практичні рекомендації для вчителів початкових класів щодо планування занять, що сприяють розвитку креативності. Використання LEGO-конструкторів розглядається як ефективний засіб формування у молодших школярів ключових компетентностей XXI століття, включаючи самостійність, дослідницьку активність та здатність до творчого вирішення проблем.

**Ключові слова:** учні початкової школи, креативність, LEGO-технології, творчі здібності, ігрові технології, інноваційні методи.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: **ФОРМУВАННЯ У ДРУГОКЛАСНИКІВ ЗНАНЬ ПРО  
РОСЛИННИЙ І ТВАРИННИЙ СВІТ ЗАСОБАМИ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта», спеціальності  
013 Початкова освіта, групи ПОзм-21  
*Цар Марія-Вікторія Степанівна*

Науковий керівник: *Сливка Л. В.*  
доктор педагогічних наук, доцент,  
професор кафедри початкової освіти та  
освітніх інновацій

Рецензент: *Мацук Л.О.*  
канд. пед. наук, професор,  
завідувач кафедри теорії та методики  
дошкільної і спеціальної освіти

## АНОТАЦІЯ

**Цар Марія-Вікторія Степанівна. Формування у другокласників знань про рослинний і тваринний світ засобами STEM-технологій.** Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А3 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У дипломній роботі проаналізовано теоретичні засади використання STEM-технологій у формуванні в другокласників знань про рослинний і тваринний світ. Уточнено сутність поняття STEM-освіти, визначено її структурні компоненти та педагогічний потенціал у початковій школі. Розкрито значення STEM-підходу для розвитку пізнавальної активності, екологічної свідомості та дослідницьких умінь молодших школярів.

Репрезентовано опис констатувального етапу дослідження та охарактеризовано стан сформованості знань, інтересу та мотивації учнів другого класу щодо вивчення живої природи. Здійснено аналіз вихідного рівня навчальних досягнень учнів контрольного й експериментального класів.

Увиразнено результати формувального етапу дослідження. Представлено зміст розробленої та апробованої методики використання STEM-технологій у процесі вивчення рослинного і тваринного світу, зокрема інтерактивних завдань, моделей, дослідницьких вправ і практичних STEM-активностей.

У процесі експериментальної роботи перевірено ефективність застосування STEM-технологій у формуванні предметних знань, логічного мислення та пізнавального інтересу другокласників. Порівняльний аналіз результатів контрольного етапу підтвердив позитивну динаміку навчальних досягнень учнів експериментального класу. Розроблені STEM-завдання можуть бути використані у практиці початкової школи для підвищення якості природничої освіти.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:  
**ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ УМІНЬ В УЧНІВ  
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА НЕСТАНДАРТНИХ УРОКАХ З  
МАТЕМАТИКИ**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
ОПП «Початкова освіта»,  
спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОмз-22

**Цехняк Тетяна Іванівна**

Науковий керівник: **Романишин Р.Я.**,  
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: **Прокопів Л.М.**,  
кандидат педагогічних наук, професор

## АНОТАЦІЯ

**Філіпчук Т.І. Формування пізнавальних умінь в учнів початкової школи на нестандартних уроках з математики. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито теоретико-методичні засади розвитку пізнавальних умінь молодших школярів у процесі вивчення математики. Здійснено аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з проблеми, уточнено сутність понять «пізнавальні уміння», «пізнавальна активність», «нестандартний урок», визначено їх роль у навчальному процесі початкової школи.

У роботі обґрунтовано систему нестандартних уроків (урок-гра, урок-подорож, урок-дослідження, інтегрований урок, урок-проект), спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності учнів, розвиток умінь аналізувати, порівнювати, узагальнювати, робити висновки, застосовувати математичні знання у змінених навчальних ситуаціях. Представлено методику організації таких занять, що поєднує ігрові, проблемно-пошукові, діяльнісні та інтерактивні методи навчання.

Результати дослідження свідчать, що систематичне використання нестандартних уроків з математики підвищує пізнавальну активність молодших школярів, сприяє розвитку їхнього логічного мислення, творчості, самостійності та інтересу до навчання. Розроблену методику можна рекомендувати для впровадження у практику початкової школи в контексті реалізації вимог Нової української школи.

**Ключові слова:** пізнавальні уміння, молодші школярі, нестандартні уроки, математика, пізнавальна активність, інноваційні технології навчання.

Міністерство освіти і науки України  
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника  
Педагогічний факультет  
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**«ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ  
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти  
спеціальності АЗ Початкова освіта,  
групи ПОзм-21

**Шаповалова Лідія Валеріївна**

Науковий керівник: **Ілійчук Л.В.**,  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри початкової освіти  
та освітніх інновацій

Рецензент: **Єгорова Інга Вячеславівна**,

кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри педагогіки та освітнього  
менеджменту імені Богдана Ступарика,  
Карпатський національний університет  
імені Василя Стефаника

## АНОТАЦІЯ

**Шаповалова Лідія Валеріївна. Формування комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти засобами ігрової діяльності.**

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності АЗ «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У дипломній роботі на основі аналізу науково-теоретичних і методичних джерел та узагальнення педагогічного досвіду вчителів початкових класів досліджено теоретико-методологічні та методичні засади формування комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти засобами ігрової діяльності. Визначено критерії, показники та рівні сформованості комунікативної компетентності, проведено аналіз сучасного стану її розвитку у молодших школярів. Розкрито зміст і специфіку формування комунікативної компетентності в учнів молодшого шкільного віку та охарактеризовано потенціал ігрової діяльності як ефективного засобу розвитку мовленнєвих умінь. Розроблено та теоретично обґрунтовано методику формування комунікативної компетентності учнів засобами ігрової діяльності, ефективність якої експериментально перевірено в умовах початкової школи.

Практичне значення отриманих результатів полягає у створенні та впровадженні в освітній процес комплексної методики формування комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти із використанням ігрових технологій. Основні положення та матеріали дослідження можуть бути використані вчителями початкових класів, педагогами-практиками, а також здобувачами вищої освіти. Результати дослідження пройшли апробацію в освітньому процесі

Дипломна робота складається із вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

*Ключові слова: комунікативна компетентність, освітній процес, формування, здобувачі початкової освіти.*

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

## КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

### **ФОРМУВАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ STEM-ОСВІТИ**

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОмз-22

**Янишівська Марія Віталіївна**

Науковий керівник **Романишин Р.Я.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент Матішак М.В.,

кандидат педагогічних наук, доцент

## АНОТАЦІЯ

**Янишівська М. Формування міжпредметних зв'язків у початковій школі засобами STEM-освіти. Рукопис. 2025.**

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У дослідженні проаналізовано сутність понять «інтеграція», «міжпредметні зв'язки», «STEM-освіта», а також визначено їхню роль у реалізації компетентнісного підходу та формуванні цілісної наукової картини світу в молодших школярів. Теоретично обґрунтовано, що міжпредметні зв'язки є не лише дидактичним принципом, а й важливим засобом розвитку мислення, пізнавальної активності та здатності учнів до застосування знань у практичних ситуаціях.

Розкрито теоретичні основи поняття «міжпредметні зв'язки», визначено їхню роль у формуванні цілісної системи знань молодших школярів, а також проаналізовано наукові підходи до впровадження STEM-освіти в початковій ланці освіти. Обґрунтовано педагогічні умови, методи та форми організації освітнього процесу, які сприяють розвитку в учнів умінь інтегрувати знання з різних предметних галузей. Показано, що STEM-підхід сприяє формуванню в учнів системного, аналітичного, критичного та творчого мислення. Здійснено аналіз наукових підходів українських і зарубіжних учених до проблеми міжпредметної інтеграції та виявлено педагогічні умови її ефективного впровадження в освітній процес початкової школи.

**Ключові слова:** міжпредметні зв'язки, STEM-освіта, початкова школа, учні початкової школи, пізнавальна активність, інтегроване навчання, розвиток учнів.